

Úvodníček

Možná se budete při nahlédnutí do Týpka trošku divit. Lída se možná bude divit víc než ostatní, protože Anežka se taky hodně divila, když se dozvěděla, jak se divil Gimli, když mu přišly dva články o vánoční besídce. A je to venku. O besídce jsou v tomto vydání vyprávění hnedle ze dvou téměř nezávislých zdrojů.

Pár slov k jarním prázdninám. Přihlášky jsou k vyzvednutí na klubovně, tak vyplňte a nosete zpět. Pokud máte také nějaké kamarády, kteří by chtěli jet, ale nechodí do oddílu, tak vězte, že dokud budou volná místa, mohou se přihlásit i oni.

Morče

Na Měsíc

Píše se rok dva tisíce a nějaký drobný a hrstka vybraných se na konci listopadu vydává na Měsíc, kde se ve výcvikovém středisku má připravit na jeho další kolonizaci. Nejprve je třeba se rozdělit do týmů. Tak vzniká tým Lupaři ve složení Eda, Kačka, Lukáš a Pečeně, a BKMT (čti Bezvadné Království Malých Trpaslíků) jehož členové jsou Kristýna, Míša, Téra a Bužu. Kousek od přistávací rampy nám ještě Ikarus objasňuje funkci výhybek a pak už hurá na výcvik. První zkouška spočívá v pobytu ve vzduchoprázdnu. Po jednom vyslanci z každého týmu se snaží polapit co nejvíce členů týmu protihráče a ti se ho naopak snaží zadržet. Boj doslova do posledního dechu. Jako vítězové z této zkoušky vyšli Lupaři. Co se to ale děje? Objevuje se divný mužíček a zvědavě se

kolem nás ochomýtá. Že by opravdu existovali? Oni pověstní lunární mužíčci. Jsou extrémně vzácní a dosti zvědaví, což spolu pravděpodobně souvisí. A navíc mají tělo pokryté zvláštními ostny skvělých vlastností, po kterých je v laboratořích obrovská poptávka. Je tedy nutné z mužička ostny oloupat, ale přitom ho nechat naživu, aby mu mohly opět dorůst. Podařilo se a mužíček prchl. Jdeme dál měsíční krajinou. Narázíme na písčitý plácek, ideální k dalšímu testu. Je třeba procvičit týmy v organizovaném sběru vzorků půdy. Ikarus zadává jaké hodnoty má půda mít a týmy hledají a nosí. V průběhu testu je možno obdivovat chráněnou oblast, která sestává z písčitého plácku a například vyschlé louže. Čas našeho výcviku pokračuje a my musíme pokročit taky. Do jedné z již existujících kolonií, do Sokolče. Zde je přestávka na občerstvení. Kosmická strava je poněkud suchá, ale lepší než trpět hlady. Po odpočinku pokračujeme dále. Kousek za osadou je třeba naše týmy prověřit v práci s jemným, křehkým spojovacím materiálem, ne zcela nepodobným toaletnímu papíru. Rozprostřeni na velkou vzdálenost, snaží se členové jednotlivých družstev projít stanovenou trasu s rozmetaným panaprem co nejrychleji, nepotratit ho a nakonec ho ještě co nejúhledněji smotat. A do toho se opět přimotává zvědavý lunární mužík, takže nastává lov na ostny. Překonáváme testovací okruh a postupujeme dále. Nutno podotknout, že zatím stále vedou Lupaři, ale ještě není všem dnům konec. V hloubi lunárního lesa čeká další test – řízení lunochodu. Takhle to zní jednoduše, ale je

třeba poznamenat, že lunochod je zařízení konstruované s maximální jednoduchostí, tudíž se po zapnutí začne samovolně pohybovat vpřed a zná jen jeden příkaz, kterým s ním lze zatočit o 90° dle typu lunochodu vpravo či vlevo. Oba týmy se s tím porvaly po svém. Předepsanou trasu ale zvládly. Míříme zpět k testovacímu okruhu a k jeho základně s laboratořemi. Tam je ale vstup zakázán, tak musíme po okolní komunikaci do nedaleké kolonie nazvané opět pěkně pozemsky Cerhenice. Startovací rampa k cestě na Zem se ukryvá až v jejím středu. Přicházíme poměrně brzy, náš modul ještě není ani zdaleka připraven. Je tedy ještě čas prozkoušet týmy z další dovednosti: z orientace a odhadu vzdálenosti bez možnosti zrakové kontroly. Výsledek je opět velice vyrovnaný, ale nakonec, stejně jako v minulé „disciplíně“, vítězí BKMT. Zbývá ještě čas na kratochvíli v podobě hry na babu, vyhodnocení a předání cen a už je tu modul pro cestující na Zem. Pohodlně se usazujeme, startovní přetížení nám krátce zastírá vidění a pak už jen hladký let a měkké přistání. Jen je škoda, že kolonizátorů jelo tak málo...

Čárlí

Vánoční besídka poprvé

Tak a je to zase tady! Ptáte se co? No přece Vánoce! Tentokrát jsme je ale nestrávili doma. Lední medvědice Bára nás totiž pozvala do Chorvatska, kde byla na dovolené.

Tak jsme se sešli na Hlavním nádraží s batohy napěchovanými dárky, cukrovím a balícím papírem a vyrazili jsme do Stříbra. Zvláštní ale bylo, že jsme z nádraží letěli letadlem, protože do Chorvatska je to

přece jenom letadlem mnohem rychlejší. Když jsme dorazili do našeho luxusního hotelu naproti krásné a velké stříbrské radnici, kupodivu jsme všichni (nebo skoro všichni) zjistili, že jsme si zapomněli sluneční brýle. Takže jsme si je museli urychleně vyrobit. Urychleně kvůli tomu, že jsme byli unaveni po dlouhé cestě letadlem a už jsme chtěli jít spát. Všechny brýle se

opravdu povedly, a tak jsme si je rovnou vzali na výlet příštího dne. Moc se nám hodily, když jsme se zrovna dívali na jih a páliilo sluníčko. Párkrát vznikl nějaký zmatek s pasy, měli jsme je promíchané, takže jsme se snažili vrátit je majitelů, ale ten se taky za někým honil, tudíž to nebylo tak jednoduché. Dorazili jsme ke klášteru v Kladrubech, městu s titulem Vesnice roku 2005, kde se k nám přidal Honza, a zase se to pomotalo s těmi pasy. Vyrazili jsme na zpáteční cestu, nejdřív stejně jako tam, ale potom po modré. Na krásném šnorchlovacím místě jsme si vzpomněli na další věc, která nám chybí, a to kyslíková bomba nebo alespoň šnorchl. Tak jsme lovili medúzy, ryby, mušle a šneky na nádech a všude se ozývalo gloglogloglání.

Za zuřivých sněžných válek jsme se vrátili do hotelu, naplnili cestu dárky, a rozhodli o vítězné družince v chuti cukroví

a nápaditosti jedlých zvířátek. Vánoční večeře, kterou jsme si dali potom, byla tak strašně dobrá a my měli tak strašný hlad, že když se začalo jíst, bylo úplné, naprosté ticho, které se ale s čím dál pokročilejším stupněm přejedenosti měnilo ve stále větší hluk. Když jsme dojedli, začali jsme rozbalovat dárky a poslouchali jsme básníčky o ledním medvědu na dovolené.

Druhého dne ráno jsme uklízeli, protože to se bohužel musí, a pak jsme se šli projít do města. Za cíl jsme si určili 13. poledník a tak jsme se tam vyfotili, aby bylo vidět, že jsme tam opravdu byli. Pak už jsme se museli vrátit do školy, abychom stihli vlak do Prahy, na Hlavní nádraží (Nebo letiště?).

Tak ahoj na příštím výletě!

Lída

Vánoční besídka podruhé

Tak jsme se zase jednou v roce na Vánoce sešli. Na nádraží. A jako už tolíkrát v roce jsme odjeli vlakem směr Stříbro. Přijeli jsem kolem deváté a ve škole na nás měl čekat pán, který „byl proti tomu, abychom se tam ubytovali, a navíc je bývalý voják“ – tak zněly instrukce pana ředitele DDM Stříbro. Z tohoto předem obávaného pána-vojáka, nejspíše s nabitou puškou na rameni, se vyklubal velmi příjemný a vstřícný pan školník.

Ubytovali jsem se a vyrobili si sluneční brýle. Proč? No přeci proti slunci, které je u moře zvláště silné. Zápletkou nám totiž bylo pozvání naší kámošky medvědice Báry k moři. Ona jela na dovolenou, protože na severním pólu se jí nelíbilo, tak nás zvala taky. Ale teď hurá na kutě – moře bude až ráno.

Ranní pohled z okna stál za to. Nasněženo, všechno zalité sluníčkem, jen obléci se stačí. Tak jsme to ihned provedli a vyrazili na procházku podívat se na barokně-gotický klášter v Kladrbubech.

Cestou necestou a bahnem i nebahnem jsme se nakonec ke klášteru i přes ostré sluníčko (bylo nutno si co chvíli nasadit naše sluneční brýle) a časté pasové kontroly dostali. Ale čekala nás tu jedna dobrá a jedna špatná zpráva. Klášter byl sice zavřený a nedalo se skoro ani kouknout přes zeď, ale na druhé straně se k nám připojil Honza z Myšáků. Vespolek jsem se trochu zklamání vracel zpět.

Byla už skoro úplná tma, když jsme dorazili zpátky do školy. No nic, tak to je pravý čas na pár her a na večeři. Hurá, řízků a salátu kolik se jen do nás vejde. Děkujeme Zdenčo! Nacpaní až k prasknutí se vydáváme tradičně ke stromku a pějeme koledy. Pak dárky. „Jú, práma kouli slizu jsem si vždycky přála. Děkuju, Ježíšku! A co teprve porcelánového slona. No já se mám.“ Rozděleno. Každému, co mu patří. Jako vždycky ostatně. No pak si ještě pohrát s hračkami, docpat se cukrovím a jde se spokojeně do hajan.

Ráno jsme se dosytosti prospali a potom jsme vyrazili ven za krásami města, okouknout renesanční radnici a vyfotit se na třináctém poledníku. Pak už nás čekala jen tradiční cesta zpět do Prahy. Tak zase za rok...šťastný a veselý další výlet, přeji.

Vyvítelko! (Přeče Ážal)

Co se děje na kolejích

...Kam s ním, kam s nepotřebným sněhem I.

Hojdaláridý. Dnes jsem vám chtěl povyprávět něco o uklízení sněhu z kolejí, ale opět není moc co uklízet. I když zima teprve začala, tak já vám přece něco povím, kdyby náhodou připadlo, tak abyste se nedostali do úzkých.

Nejprve pražské tramvaje. Standardní sněhový poprašek si tramvaje uklízí samy a jezdí v tak krátkém intervalu, že sníh ani nemá šanci se na kolejích příliš usadit. Ale co kdyby někdy sněhu napadlo více, nebo

hustě sněžilo v noci, kdy toho mnoho nejezdí? Do každé vozovny je tedy přidělen jeden tramvajový vůz označený jako pluh a ten vyjízdí uklízet sníh až na pokyn, a to při sněhové pokrývce minimálně 5 cm. Je vybaven radlicí s nastavitelnou výškou. Radlice (ne ta čtvrt, ale to hrablo) je umístěna před prvním podvozkem, pod prvními dveřmi. Uvnitř vozu nejsou sedačky, ale jen smetáky, lopaty a bedny s posypovým materiélem. Každá vozovna a její pluh má danou trasu, kterou když se řekne „krleš“, musí projet. Zvenku ho poznáte červenobílým polepem a chybějícím číslem linky. Jeho úkolem je jednak vypluhovat kolejí i ve smyčkách, dále posypat zastávky a také vyměst výhybky. Protože ale vyjízdí jen za vše zmíněných podmínek, neměli jsme jej šanci v posledních letech spatřit a běžný úklid zastávek obstarává technická správa komunikací a výhybky vymetají výhybkáři. V Ostravě oproti Praze mají jen jeden vůz na celou síť – poměrně robustní, vybavený rotačními smetáky, špičkou a možná i frézou. A Liberec, ten to nijak nehrotí.

Ve městě se sníh uklízí normálními silničními vozy a pro meziměstskou (úzkorozchodnou) trať mají upraven jeden samostatný tramvajový podvozek (jako prostě vozíček) s hrablem, jenž je v případě potřeby sunut před tramvají a odhrnuje sníh z trati.

Tváří se, že jim to stačí, a asi také ano.

To by bylo takhle okolo Vánoc k odklízení sněhu vše. Příště vám povím, jak ho uklízí na železnici a v metru (ano, i tam) a třeba do té doby nějaký napadne. Sněhu zdar.

Ikarus

Všudybud Všežvěd

Tramtadadá... Nový rok, starý rok, starý dobrý Nový rok, nový Starý rok, nový Nový rok a starý známý Starý rok. To je toho všechno zmatku, jaký je vlastně teď rok, jestli je nový nebo Nový a že včera byl ještě nový a dneska je už starý. Děláte dobře, že jste se vrátili ke starému známému Týpku. I my se tu vrátíme ke starému roku, tedy

k poslednímu výletu minulého roku – k Vánoční besídce.

Co se Stříbra týče, tedy města jménem Stříbro, původ názvu je dost jasný – ve středověku se tam těžilo stříbro. Že město nebylo ani později chudé, se pozná na první pohled: krásná renesanční radnice na náměstí je toho jasným důkazem. Ale říkám tady samé

jasné věci a vy přitom čekáte něco, co ještě nevíte. Tak tedy poslouchejte...

Se stříbrem, co se těžilo, je to těžké, protože v době kolem 15. století skoro došlo. Jak mohlo tedy město být stále tak bohaté, aby mělo na renesanční radnici, opevnění a krásný most? Těžili i olovo, dokonce až do roku 1973, takže bohatství zůstalo. Most přes Mži je starý a věž uprostřed je u nás dost neobvyklá. Dokonce se na ní dá i vylézt. Most byl postaven v letech 1550-60 Benediktem Volchem za honorář 500 tolarů a desítí čtvrtí bílého piva – to je dobrý honorář,

panečku. A o 400 let později, tedy asi 7. 5. 1945, když tudy projížděli američtí vojáci, protože Plzeň je od Stříbra na východ (a oni šli od západu a zastavili se až v Plzni), tak si na věžní bránu poznamenali nápis „clearence“, který měl upozornit řidiče armádních vozů, že je tam nízký průjezd věží. Američané museli odtáhnout, ale nápis zůstal. Kdyby to bylo naopak, bylo by to lepší. Mno, původně totiž byl přes řeku jen tenhle (a do baroka ještě jeden) most, takže přes něj museli všichni. Teď už je přes stříbrskou Mži vedle něj postaven most nový. Mimochodem, celé centrum Stříbra je moc hezky zachované. Zvláště cesta, kterou jsme šli na náměstí a na nádraží, je zcela jistě v původní historické podobě. Další zajímavostí, kterou jsme viděli, je slavný 13. poledník. No, jen nevím, proč by to mělo být tak slavné, když poledník je vlastně kdekoliv stojíte, jenom nemá kulaté číslo, no a co? No nic, turisty je třeba lákat i na úplně obyčejné zajímavosti. Na úplně nezajímavou zajímavost ostatně nalákali i nás.

Na vycházce jsme se těšili na vyhlášený klášter v Kladrubech, ale jelikož bylo zavřeno, nic jsme přes zeď neviděli. Tak vám tady o něm něco alespoň povím. Benediktinský klášter byl založen ve 12. století, ale dnešní podoba je z 18. století a na přestavbě se podíleli samí známí umělci.

Kostel navrhl Jan Blažej Santini Ajchl (o něm jsem vám něco povídala v článku o poutním kostelu na Zelené hoře), novou prelaturu (to jsou ty velké budovy se čtvercovým dvorem, které tvoří většinu hmoty kláštera a které slouží jako reprezentativní budova pro styk s veřejností, jak by se dneska řeklo, a která byla zřizována u barokních klášterů) je od architekta Kyliána Ignáce Dientzenhofera. Ten postavil s otcem například Břevnovský klášter nebo chrám sv. Mikuláše na Malé Straně. A sochařskou výzdobu interiéru navrhl Matyáš Bernard Braun. Klášter to byl slavný, bohatý a velkolepý. Jenže dneska je první hlavně na seznamu ohrožených památek UNESCO. Trochu smutná kariéra. Na přiložených fotkách snad vidíte více než ve skutečnosti na výletě. Tak to bylo letem světem o městě Stříbře a okolí.

Další zastávkou bude lokalita z jednodeňáku před Vánoci: Velimský zkušební okruh. Je to železniční kolečko z kolejí dlouhé 13 km (a tzv. malý okruh dlouhý 3 km). Zkoušejí tu vlaky, jestli jsou v pořádku a mohou do provozu, podle hesla těžko na cvičišti – lehko na bojišti, zatěžují tedy vlaky co největšími rychlostmi a zkoumají, jestli to ujedou. Zkoumali tam třeba Pendolina (no nevím, jestli je tehdy prohnali dostatečně), ale i jiné. Maximální

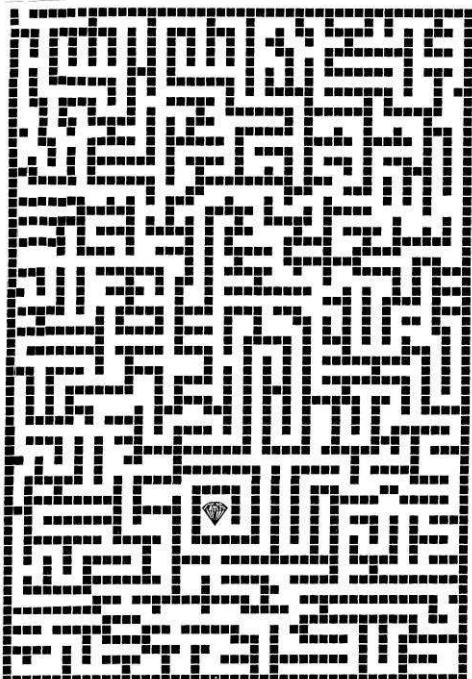
rychlosť na velkém okruhu je 230 km/h a to je fakt fofr. Prý to tu už zabilo nějakou paní, co stála moc blízko. Zvláště blbě jsou na tom lidé z vesnice Cerhenice, protože leží celá uvnitř tohoto okruhu, takže musí okruh překročit vlastně pokaždé, když vytáhnou paty z domu. Aspoň mohou koukat z okna na vláčky. Ale ten hluk... Ale lámou tu i rekordy: prý v roce 1964 tady udělali rychlostní rekord. S parní lokomotivou tu páni železničáři jeli rychlosťí 162 km/h. To je dost rychlé i na moderní vlak. No, více podrobností se dozvítíte asi od Ikaruse, tak ho poproste, až půjde kolem. Zatím pampalá.

AŽA

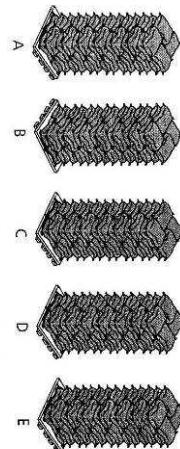
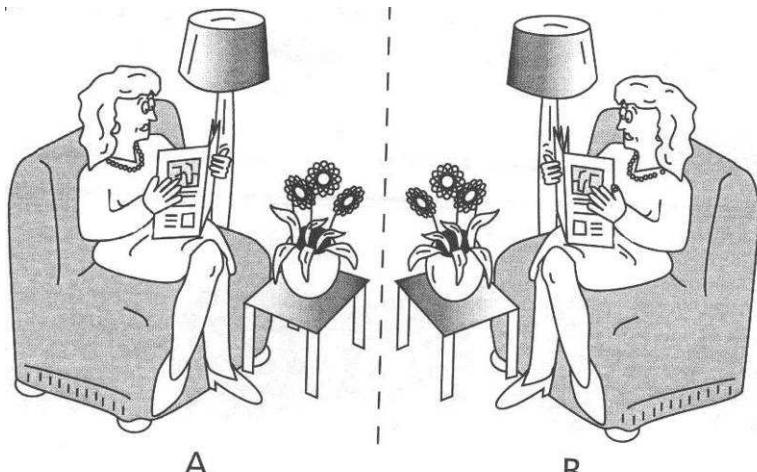
Jesse James

Po vánoční odbočce do světa koled se dnes v rubrice o písničkách vrátíme zpět k táborkámu a objasníme si osud Jesseho Jamese. Jesse byl americký desperát, čili člověk neustále porušující zákon, kterému šel kdekdo po krku. Své rané mládí prožil během války Severu proti Jihu. Narodil se v Missouri, které stálo tak nějak na rozmezí Severu a Jihu – někdo byl na straně Seveřanů, kteří bojovali za zrušení otroctví, jiní (hlavně majitelé otroků) byli na straně Jižanů. Jesseho otec byl vcelku bohatý a vlastnil šest otroků, Jesseho rodina stála tedy na straně Jihu (která nakonec prohrála). Po válce dal Jesse dohromady zločineckou bandu a s ní vykrádal banky, přepadával vlaky a dostavníky a podobně. Ačkoliv se v písni zpívá, že uměl boháčům brát a chudákům dával, není to úplně pravda. Boháčům jistě bral (chudákovi totiž těžko něco seberete) a chudákům dával – ale jen těm, kteří byli v jeho zločinecké bandě. Na svědomí má osobně nejspíše 6 lidských životů, nepočítáme-li jeho působení během války Severu proti Jihu.

V písni se též dovídáme, že jej v nočních tmách odpravil jistý Robert Ford,

což byl v tu dobu vcelku novopečený člen Jesseho bandy. Odpravení v nočních tmách je výmysl českých překladatelů. Písnička je totiž převzatá z amerického originálu, kde se zpívá o odpravení po ránu, což je vcelku ověřená informace. Robert Ford to však byl zcela určitě. Guvernér státu Missouri vypsal za polapení Jamese odměnu. Její výše je dosti sporná, ale na tom nesejde. Onoho osudného rána se Jesseho banda chystala na vyjížďku za lupem. Bylo horko, a tak si Jesse sundal jakýsi kabátek a pistole. Všiml si, že nějaká cedule na jeho domě je nakřivo, a proto si vzal židličku, vylezl na ní a chtěl ceduli srovnat. V tom ho Robert Ford střelil 4x ze zadu do hlavy, což Jesse kupodivu nepřežil. Robert Ford si pak šel pro odměnu, že zabil známého psance. Jaké však bylo jeho překvapení, když byl

okamžitě zatčen za vraždu prvního stupně. Odměna totiž byla za chycení a ne za zabití Jesseho Jamese. Robert Ford byl následně odsouzen k smrti oběšením. Na poslední chvíli však zasáhl guvernér, který odměnu vypsal, dal Fordovi nepatrnou část slíbené odměny a umožnil mu uprchnout do sousedního státu Nebraska. Tam si Ford otevřel bar, avšak nebyl příliš oblíbený. Všichni se mu smáli, že nebyl schopen postavit se Jessemu čelem. Deset let po založení baru ho jeden z hostů odstřelil brokovnicí.

Písnička také zmiňuje ubohou ženu a tři děti, které James zanechal. Kolik dětí měl, když ho zastřelili, nevím, dospělosti se však dožily dvě děti – sedmiletý syn (který se později stal právníkem) a tříletá dcera. Ona ubohá žena byla sestřenice Jesseho Jamese, kterou Jesse pojal za manželku. Byla to tedy opravdu zajímavá rodinka.

Písnička vznikla překladem amerického originálu „Ballad of Jesse James“, která má asi tak třikrát více slok, než česká verze. Obsah je v podstatě stejný, akorát líčí více činů Jesseho bandy. Český překlad písničky má na svědomí skupina Greenhorns..

Kokeš

Luštěnky

Přeji Vám krásný luštítelský rok 2009, a hned z kraje Vám nabídnou mozkovou potravu. Je tu jedno opuštěné bludiště a v něm drahokam, který je potřeba najít. Jako druhý úkol dnešního luštění je hledání rozdílů, někde opodál sedí dvě dámy a čtou si. Při bližším pohledu zjistíte, že dámy mají 15 rozdílů. A jako poslední a také soutěžní úkol je dnes najít, které z dvou sloupčů pytlů jsou jiné než ostatní.

Výsledky z minulého Týpka najeznete na klubovně na nástěnce. A bednička B zeje prázdnou.

Na závěr Vás vyzvu k novoročnímu předsevzetí pojďte nakrmít bedničku B!

Zúza

Bodové zpravodajství

A je za námi další měsíc bodování. Na předních příčkách se stále svádí krutý boj a k vedoucímu pelotonu se nyní připojila i Téra, která jako další překročila magickou hranici 100 bodů. Urputné soutěžení se odehrává i v družinovém bodování, kde je

nyní velmi těsný rozdíl mezi první a druhou příčkou a to přesně dva body, což je dokonce méně bodů než za jednu průměrnou schůzku! Tak bodlete, bodlete až se z vás bude kouřit!

Helut

DRUŽINY

1	Zubří	75
2	Myšáci	73
3	Kamzíci	35
4	Lochnesky	32
5	Klokani	29

JEDNOTLIVCI

	Pan Dokonalý	138	
1	Eda	(ZU)	126
2	Lída	(KA)	116
3	Téra	(MY)	111
4	Sára	(ZU)	100
5	Míša	(MY)	95
6	Kačka	(MY)	89
7	Jáchym	(ZU)	69
8	Tomáš	(LO)	68
9	Kristýna	(ZU)	55
10	Damík	(MY)	52
11	Káča	(KL)	49
12	Lukáš	(LO)	48
13	Mája	(MY)	41
14	Sebík	(ZU)	33
15	Pavel Kružítko	(LO) (KL)	32
17	Marek	(MY)	31
	Kiki	(KL)	31
19	Honza	(MY)	30
20	Vašek	(LO)	28
	Honza	(LO)	28
	Zuzka	(KL)	28
23	Anča	(KL)	27
24	Ondra	(LO)	24
25	Víky	(KL)	22
26	Terka	(KL)	21
27	Kačka	(LO)	18
28	Dolar	(KA)	4
29	Honza	(KL)	3

Sloupek Ze společnosti

Nový rok s sebou krom jiného přináší také různá předsevzetí...

...na které si pak často vzpomeneme...

...až když je porušíme.

